

דמיון אבילות

(א) ללכה רחוקה (א"ה)

(ד) לאין חזרה

(ג) י"ד י"ג ס' ע"ה (ט"ו)

(ב) דברי יחזקאל (ט"ז)

(ה) י"ד י"ג ס' ת"כ"ו (ט"ז)

(ו) אבילות (א"ה י"ד י"ג ס' ע"ה)

(א) רחוקה רחוקה

א מצות עשה להתאבל על הקרובים. שני ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני יי. ואין אבילות מן התורה אלא ביום ראשון בלבד שהוא יום המיתה ויום הקבורה. אבל שאר השבעה אינן דין תורה. אף על פי שנאמר בתורה ויעש לאביו אבל שבעת ימים ניתנה תורה ונתחדשה הלכה ומשה רבינו תקן להם לישראל שבעת ימי אבילות ושבעת ימי המשחה:

ב מאימתי יתחייב אדם באבל משיסתם הגולל. אבל כל זמן שלא נקבר המת אינו אסור בדבר מן הדברים שהאבל אסור בהן. ומפני טעם זה רחץ דוד המלך וסך כשמת הילד קודם שיקבר:

ד רחוקה קרוב

הרמב"ן סנה, לחייבים צדיני אבילות מיד כשמת, והא דאזון מותר בנעילת הסנדל הוא משום דלריך להמעסק בצרכי המת, והביא ראייה מהא דילפינן דיני אבילות מאזון, אי"כ חזינן דלאזון חייב צדיני אבילות, ודמה ראייה הרמב"ם מדוד המלך, דהחם לא רחץ למענוג אלא להסיר הטיט שעל פניו, וזוה אצל מותר, והא דמשמע בגמ' הכא (ה) דחלה אבילות לאחר קמימת הגולל, היינו לענין עטיפת הראש והיפוך המטה.

(ג) י"ד י"ג ס' ע"ה

שצ"ח אבילות יום ראשון דאורייתא. וכו' סעיף א':

א [א] אבילות יום ראשון [ב] אם הוא (א) יום מיתה וקבורה הוי דאורייתא ושאר הימים מדרבנן כמא דברים אמורים א (ב) בשבעה מתים המפורשים בתורה שכהן מטמא להם אבל אותם שהוסיפו עליהם כדאיחא בסימן שע"ר אפי' ביום ראשון הם מדרבנן (ב) כ' ויש אומרים שאף אבילות יום ראשון דמיתה וקבורה הוי (ג) דרבנן בכל המתים:

שצ"ח א' בו' מתים. שם אביו ולאנו כעו וכו' לחיו ולמתו בחולה ולשמו נשואה: ב' וי"א בו'. והכי ק"ל כדלקמן סימן שצ"ע ס"ג:

(ג) דברי יחזקאל

וביארנו הדברי יחזקאל (סימן י"ו) (והאזן האזל) דעת הרמב"ם דאזון פטור מדיני אבילות, דס"ל לרמב"ם דאיכא פטור לעוסק במצוה פטור מן המצוה אף על דיני האבילות עצמם, כיון שמתעסק במצוה קבורת המת, ואף דאין הפטור לעוסק במצוה וכו' מחיר לעבור על איסורים בקום ועשה, ס"ל לרמב"ם דאין דין האבילות שיאסר בכל המענוגים, אלא הוי מצוה בקום ועשה שניהוג אבילות, וכשרוחץ ומתמפר וכו' הוי סמירה להנהגת האבילות, ולכך אסורים, אבל אינם אסורים מנדעצמם, אלא דכשעושה אותם אינו מקיים דין אבילות, והיינו בשב ואל מעשה, ולכך מדין עוסק במצוה וכו' נפטר מחיוב דין אבילות. אבל הרמב"ן ס"ל דדין אבילות הוא שיאסר בכל המענוגים, ולכך עובר עליהם בקום ועשה, וזוה אין פטור של עוסק במצוה פטור מן המצוה, ולכך חייב בכל דיני אבילות אף שמתעסק בקבורת המת.

